

Kadernota 2022-2025

gemeente harderwijk

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	- 3 -
2.	Financiële perspectief	- 4 -
3.	Programma's	- 7 -
3.0	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	- 7 -
3.1	Programma 1 Openbare orde en veiligheid	- 8 -
3.2	Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	- 8 -
3.3	Programma 3 Economie	- 9 -
3.4	Programma 4 Onderwijs	- 10 -
3.5	Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	- 10 -
3.6	Programma 6 Sociaal domein	- 11 -
3.7	Programma 7 Duurzaamheid en milieu	- 11 -
3.8	Programma 8 Ruimte en wonen	- 11 -
4.	Overige aandachtspunten en ontwikkelingen	- 12 -
5.	Bijlagen	- 14 -
5.1	Overzicht juridische (wettelijke) verplichtingen	- 14 -
5.2	Overzicht bestuurlijke verplichtingen / afspraken	- 14 -
5.3	Overzicht overige gehonoreerde voorstellen	- 14 -

1. Voorwoord

Inleiding

De kadernota 2022-2025 ligt voor ons. Voor het huidige bestuur, zowel College als Raad, is dit de laatste kadernota binnen de raadsperiode 2018-2022. Het is gelijk ook een periode waarin we, mede door de coronacrisis, ons geplaatst zien voor een duidelijke financiële uitdaging. Wat de structurele impact hiervan is weten we op dit moment nog niet. Het lijkt erop dat de structurele negatieve financiële effecten door Corona meevallen.

De trend de laatste jaren is dat er veel taken op de lokale overheid aankomen maar dat dit niet altijd in overeenstemming is met de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. Steeds meer moeten gemeenten bijpassen uit “eigen middelen” om de stijgende kosten binnen het sociaal domein op te kunnen vangen. Dat is niet enkel voor Harderwijk, maar dat geldt voor alle gemeenten in Nederland. Wel zijn er door de zogenaamde “Arbitragezaak” de vooruitzichten op dit onderdeel positief. Definitieve besluitvorming over de structurele effecten wordt overgelaten aan het volgende kabinet.

Financiën

Het financiële perspectief van Harderwijk was aanleiding voor directie en bestuur een ombuigingsoperatie te starten om tot een sluitend meerjarig perspectief te komen. We beogen hiermee voorbereid te zijn op de onzekere toekomst door een zo robuust mogelijke financiële startpositie te creëren. De uitkomsten van deze ombuigingsoperatie maken onderdeel uit van de Kadernota 2022-2025.

Investeren in onzekere tijden

Bij het komen tot een sluitende begroting zullen de ambities ook wat getemperd worden. We kunnen niet meer in het tempo van de afgelopen jaren investeren in onze stad. Echter constateren we ook dat door de inspanningen en resultaten van de afgelopen periode onze stad een kwaliteitsimpuls heeft gekregen op tal van onderwerpen waardoor het tempo van investeren ook wat lager zal kunnen.

Tot slot

In veel opzichten leven wij in een onzekere tijd. Een tijd waarin veel op ons afkomt. Wat vandaag zeker lijkt, is mogelijk morgen weer anders. Het financieel perspectief van de gemeente(n) staat de komende jaren naar verwachting onder druk.

Dit zal wel betekenen dat we meer dan ooit in de komende jaren keuzes moeten maken om de komende jaren een structureel begrotingsevenwicht te bereiken en te handhaven.

In het verleden heeft Harderwijk echter al meerdere keren bewezen deze uitdaging aan te kunnen en dat geeft ons dan ook vertrouwen voor de toekomst.

Namens het college van
Burgemeester en wethouders,

Jeroen de Jong
Wethouder Financiën

2. Financiële perspectief

Algemeen

In dit hoofdstuk gaan wij op hoofdlijnen in op de financiële positie van de gemeente. Startpunt is het meerjarenperspectief op basis van de begroting 2021-2024. Aangevuld met de begrotingswijzigingen in de periode november 2020 – mei 2021, de uitkomsten van de jaarrekening 2020, de 1^e bestuursrapportage 2021, de meicirculaire 2021, nieuw beleid en ombuigingen zijn dit de bouwstenen voor de Kadernota 2022-2025.

Resultaat jaarekening 2020

Na verwerking van de voorstellen vanuit de besluitvorming jaarrekening 2020 bedraagt het vrij besteedbare bedrag binnen de algemene reserve afgerond € 1,8 miljoen.

Weerstandscapaciteit

In de volgende tabel is de stand van zaken van het weerstandscapaciteit weergegeven, gebaseerd op de gegevens jaarrekening 2020.

(bedragen x € 1.000)

Beschikbare weerstandscapaciteit	Stand 31-12-2020	Rekeningresultaat 2020	Claims op reserve	Prognose stand na verwerking resultaat/claims
Incidenteel				
Algemene reserve	26.329	10.696	- 9.315	27.710
Subtotaal incidenteel	26.329			
Structureel				
Onvoorzien	161	n.v.t.	n.v.t.	161
Subtotaal structureel	161	-	-	161
Beschikbare weerstandscapaciteit	26.490	10.696	- 9.315	27.871

(bedragen x € 1.000)

Berekening weerstandsvermogen	Prognose stand na verwerking resultaat/claims	Geïdentificeerde risico's n.a.v. actualisatie eind 2020	Overschot / tekort	Ratio weerstands- vermogen
Incidenteel				
Algemene reserve	27.710	26.060	1.650	1,07
Subtotaal incidenteel	27.710	26.060	1.650	1,07
Structureel				
Onvoorzien	161	n.v.t.	161	-
Subtotaal structureel	161	-	161	161
Totaal incidenteel en structureel	27.871	26.060	1.811	1,07

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er een surplus is van € 1,8 miljoen om in te zetten. Inmiddels is besloten om voor 'Verdeling subsidies civiele projecten, motie parkeren' een bedrag van € 130.000 te onttrekken aan de algemene reserve (raadsbesluit 18 maart 2021) en voor de aanpassing Scheepssingel/Bleek/Kuipwal een bedrag van € 215.000 (raadsbesluit 27 mei 2021). Daarnaast wordt in de eerste bestuursrapportage 2021 voorgesteld en bedrag van afgerond € 123.000 te onttrekken aan de algemene reserve als gevolg van de verdeling kosten Meerinzicht. Hiermee wordt de vrij besteedbare ruimte € 1,3 miljoen.

Ontwikkeling begrotingssaldo 2022-2025

Het geschetste perspectief voor de jaren 2022 t/m 2025 is samengevat in de volgende tabel.

(Bedragen * € 1.000)

Jaarschijf	2022	2023	2024	2025
Begroting 2021-2024	-3.822	-1.665	-1.168	132
Besluitvorming begroting inclusief amendementen	2.016	-41	184	-41
Besluitvorming stelpost ombuigingen	1.975	1.975	1.975	1.975
Effect begrotingswijzigingen t/m mei 2021	-274	-363	-314	-314
Uitkomst 1 ^e bestuursrapportage 2021 (geen structureel effect)	0	0	0	0
Uitkomst meicirculaire 2021	804	357	-117	-40
Totaal beschikbare structurele middelen	699	263	560	1.712
Effecten Kadernota 2022-2025 (structureel)				
Bestuurlijk verplicht (structureel)	-215	-305	-305	-305
Overige aanmeldingen (structureel)	-327	-1.130	-1.252	-1.375
Prognose structureel begrotingssaldo Kadernota 2022-2025	7	-1.322	-1.147	-118
Dekkingsvoorstel structureel	208	830	923	972
Begrotingssaldo Kadernota 2022-2025 structureel (A)	365	-342	-74	1.004
Incidenteel beschikbare middelen:	1.343			
Totaal beschikbare incidentele middelen	1.343			
Effecten Kadernota 2022-2025 (incidenteel)				
Bestuurlijk verplicht (incidenteel)	-403	-175	-175	-175
Overige aanmeldingen (incidenteel)	-1.247	-39	-15	-15
Prognose incidenteel begrotingssaldo Kadernota 2022-2025	-307	-214	-190	-190
Dekkingsvoorstel incidenteel				
Begrotingssaldo Kadernota 2022-2025 incidenteel (B)	-307	-214	-190	-190
Begrotingssaldo 2022-2025 (A+B)	58	-556	-264	814

Toelichting op vertrekpunt van de Kadernota

De aanmeldingen uit de Kadernota zijn per programma / taakveld toegelicht. Voor een totaaloverzicht wordt verwezen naar de bijlagen in hoofdstuk 5.

Effect begrotingswijzigingen

De mutaties uit de door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen t/m mei 2021 worden vrijwel volledig veroorzaakt door de uitkomsten van de Septembercirculaire Gemeentefonds 2020 en de effecten uit de bestuursrapportage Meerinzicht 2020.

Effect Meicirculaire 2021

Over de meicirculaire Gemeentefonds vindt afzonderlijke advisering plaats. Het financiële effect op het begrotingssaldo is in bovenstaande tabel opgenomen.

Effect 1e bestuursrapportage 2021

Voor het eerst dit jaar worden twee bestuursrapportages behandeld. Het resultaat van de 1^e bestuursrapportage wordt conform afspraken verwerkt in een begrotingswijziging en meegenomen in het financieel perspectief bij deze Kadernota. Vanuit de 1^e bestuursrapportage zijn er geen structurele financiële effecten te vermelden.

Ombuigingen

In het financieel perspectief hierboven zijn de voorstellen voor ombuigingen verwerkt. Voor de jaren 2022 tot en met 2025 wordt oplopend van € 2,4 mln. tot € 3,2 mln. aan ombuigingen voorgesteld. Hiervan wordt jaarlijks € 1.975 mln. ingezet als invulling van de bij de begroting 2021-2024 opgenomen taakstelling. Het restant wordt ingezet als dekking om tot een structureel sluitend meerjarenperspectief te komen na verwerking van het voorgestelde nieuw beleid bij de Kadernota. Voor een toelichting en specificatie van de ombuigingen wordt verwezen naar de bijlagen.

3. Programma's

3.0 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Nieuw beleid

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
1	0.4 Overhead	Bestuurlijk	Uitbreiding formatie onderzoeker MIZ	47.500	47.500	47.500	47.500
2	0.4 Overhead	Overig	Doorontwikkeling en innovatie DIV, digitalisering sociaal domein	71.900	23.600		
3	0.4 Overhead	Juridisch	E-depot streekarchief	10.000	10.000	10.000	10.000
4	0.4 Overhead	Overig	Kostenverdeling samenwerking EHZ	245.000	368.000	490.000	613.000
5	0.4 Overhead	Overig	Ongedekte personeelslasten domein Ruimte	0	665.000	665.000	665.000

Toelichting:

1. In de raad van 22 april 2020 is een amendement aangenomen om de uitbreiding van de formatie van de onderzoeker binnen MIZ structureel te maken. De structurele kosten bedragen € 47.500 per jaar.
2. Doorontwikkeling en innovatie van het team DIV (documentaire informatievoorziening) en de digitalisering van de poststromen en het archiefwaardig werken binnen Domein Sociaal. Er is een totaal incidenteel bedrag over de jaren 2020-2023 van € 1.823.000 nodig. Incidenteel is er dekking binnen MIZ voor een bedrag van € 1.183.000. Het project is gestart in 2020. In totaal is € 640.000 nodig voor de jaren 2020-2023 waarin het totale aandeel van Harderwijk € 299.300 bedraagt. Verdeeld over de jaren geeft dit het volgende beeld. Het bedrag ad € 45.800 voor 2020 is verwerkt in de jaarrekening 2020 van Harderwijk en de bijdrage voor 2021 ad € 158.000 is betrokken bij de 1e bestuursrapportage in 2021. Voor de jaren 2022 en 2023 is nog incidenteel een bijdragen nodig van Harderwijk van respectievelijk € 71.900 en € 23.600
3. Aansluiten van gemeentelijke applicaties op het E-depot streekarchivariaat Noord-West Veluwe. Structurele bijdrage van € 10.000.
4. Met de gemeente Ermelo en Zeewolde wordt toegewerkt naar een situatie, waarbij de verdeling van personeelskosten van alle vergelijkbare organisatieonderdelen met elkaar worden gedeeld. Dit geldt ook voor de begroting van Meerinzicht met uitzondering van de daarin opgenomen kosten voor specifieke taken. Er vindt geen aanpassing plaats van de verdeelsleutels Meerinzicht. De aanpassing van de verdeelsleutels Meerinzicht is gekoppeld aan de uitkomst van het bestuurlijk proces rondom de doorontwikkeling van de EHZ-samenwerking in de drie gemeenten.
5. In de kadernota 2020 zijn extra incidentele middelen beschikbaar gesteld van € 1,1 miljoen tot en met 2022 voor personeelslasten binnen het domein Ruimte. Inzet van deze extra personele middelen was destijds gericht op uitvoering van o.a. grote ruimtelijke projecten zoals: ontwikkeling zonneparken, windmolens, circulaire economie, vitale vakantieparken en invoering van de Omgevingswet. Inmiddels blijkt dat de personele invulling deels van structurele aard is en dat hiervoor extra structurele dekking nodig is.

3.1 Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Geen aanmeldingen nieuw beleid

3.2 Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Nieuw beleid

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
1	2.1 Verkeer en vervoer	Bestuurlijk	Regionaal mobiliteitsfonds	100.000			
2	2.1 Verkeer en vervoer	Bestuurlijk	Uitvoering verkeersveiligheidsplan	175.000	175.000	175.000	175.000
3	2.1 Verkeer en vervoer	Overig	Vervangen verkeersregelininstallaties	13.333	13.333	3.333	13.333
4	2.1 Verkeer en vervoer	Bestuurlijk	Onderzoek afwaarderen centrumroute	44.000			
5	2.1 Verkeer en vervoer	Bestuurlijk	Actualiseren GVVP	35.000			
6	2.2 Parkeren	Overig	Opstellen parkeervisie, herzien parkeernormen en – verordening	100.000			

Toelichting:

1. In 2018 is de regionale Bereikbaarheidsagenda vastgesteld en de samenwerkende gemeenten op de Noord-Veluwe hebben in 2019 besloten een regionaal mobiliteitsfonds op te richten. Voor de vulling van dit mobiliteitsfonds draagt elke deelnemende gemeente €1,-- per inwoner in 2021 bij en vanaf 2022 €2,-- per jaar. Dit bedrag kan jaarlijks worden bijgesteld afhankelijk van ambities.
Met het mobiliteitsfonds kunnen de samenwerkende gemeenten investeren in een betere regionale bereikbaarheid via weg (A28 en provinciale wegen), spoor (Amersfoort-Zwolle) en fiets (snelle fietsroutes). Onze partners (o.a. provincie en NS) zien onze ambities op gebied van mobiliteit en bereikbaarheid en dat zal de kans op succes (middels subsidies) vergroten. Op basis van het inwoneraantal maal € 2 bedraagt de totale bijdrage afgerond € 100.000.
2. In 2020 is het nieuwe Verkeersveiligheidsplan-uitvoeringsprogramma 2021-2025 vastgesteld, als vervolg op het uitvoeringsprogramma 2016-2020. De projecten met de hoogste prioriteit zijn als eerste uitgevoerd in 2021. In de daaropvolgende jaren moet dit, in overleg met het Verkeersplatform, een vervolg krijgen met uitvoering van de (dynamische) prioriteitenlijst met speciale aandacht voor de veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers. Doel is op deze manier de dalende trend qua (letsel)ongevallen in Harderwijk extra te stimuleren. Het Ministerie van I&W heeft het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030) vastgesteld. Ambities en doelstellingen om de verkeersveiligheid te verbeteren worden flink aangescherpt. Dit betekent ook voor de gemeenten een extra inzet op verkeersveiligheid.
De incidentele last bedraagt voor de komende 4 jaar € 175.000 per jaar voor 2022 tot en met 2025.
3. De kruisingen van de N303 (Oranjelaan) met de A28-afrit zuid, A28-afrit noord en het Engelserf worden geregeld middels verkeerslichten. Het gaat om drie afzonderlijke kruisingen met elk één VRI, die onderling aan elkaar gekoppeld zijn. De drie VRI's zijn echter verouderd. De maximale levensduur is inmiddels overschreden. Daarom moeten de drie VRI's spoedig vervangen worden.
Eén van de drie kruisingen (inclusief VRI) is in gemeentelijk eigendom. De andere twee VRI's zijn provinciaal. De provincie beheert echter alle drie de VRI's, omdat de drie VRI's aan elkaar gekoppeld zijn.
De provincie gaat de provinciale VRI's in 2022 vervangen door nieuwe installaties. Daarbij willen ze de gemeentelijke kruising inclusief de VRI direct meenemen. Dat moet ook wel, want deze VRI kan alleen functioneren als de drie VRI's gelijktijdig vervangen worden. Bij het vernieuwen van de VRI worden een aantal optimalisaties doorgevoerd, zodat de nieuwe VRI's voldoende toekomstbestendig zijn. Omdat één VRI gemeentelijk is, is een bijdrage van de gemeente nodig. De totale kosten voor vervanging van de VRI's bedragen € 565.230,--. Hiervan nemen Provincie Gelderland en Rijkswaterstaat een groot deel voor hun rekening. Van de gemeente wordt voor de vervanging van de gemeentelijke VRI een bijdrage verwacht van € 199.186,35. De jaarlijkse kapitaallast bedraagt € 13.333.

4. Verkeerskundig onderzoek naar het afwaarderen van de centrumroute Burgemeester De Meesterstraat – Scheepssingel – Bleek – Vitringasingel / Selhorstweg. In maart 2021 heeft het college besloten te gaan onderzoeken hoe door doorgaand verkeer op de centrumroute terug te dringen de leefbaarheid in het centrum van Harderwijk verder vergroot kan worden. In gesprekken met bewoners is dit door de wethouder als toezegging bekrachtigd. Het onderzoek zal uitgevoerd worden door een extern adviesbureau. Onderdeel is onder andere:
- het inzichtelijk maken hoeveel doorgaand verkeer er op de centrumroute rijdt;
 - het adviseren hoe het aandeel doorgaand verkeer door de binnenstad teruggedrongen kan worden;
 - het adviseren hoe we de Burgemeester De Meesterstraat goed als 30-kilometerweg kunnen inrichten.
- Dit alles met als doel het opleveren van een pakket aan maatregelen die bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid in en rondom de binnenstad. De eenmalige kosten van het onderzoek bedragen € 44.000.
5. De achterliggende jaren hebben we specifieke onderdelen uit het GVVP al geactualiseerd, zoals opgenomen in het Integraal Fietsbeleid (2019) en het Verkeersveiligheidsplan (2016 en 2021). Daarnaast is het de intentie om in 2022 het onderdeel 'parkeren' te herzien met een parkeervisie en –beleid. Hiervoor is een kadernota-aanvraag gedaan voor de begroting 2022-2025. De gemeenteraad heeft het college verzocht de resterende onderdelen in het GVVP (zoals wegenstructuur, wegencategorisering, openbaar vervoer en bereikbaarheid) te actualiseren. Hiervoor zullen we gebruik moeten maken van de capaciteit en expertise van een verkeerskundig bureau. De kosten hiervan worden geraamd op incidenteel € 35.000. Nieuw op te stellen parkeervisie en –beleid wordt integraal opgenomen in het geactualiseerde GVVP.
6. Het huidige parkeerbeleid staat omschreven in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2010 – 2015 en de herziening parkeernota binnenstad en Waterfront 2016. Gelet op alle nieuwe mobiliteitsontwikkelingen, de steeds toenemende woningbehoefte en de sterke relatie hiervan op het parkeervraagstuk is het belangrijk om deze te vatten in een parkeervisie. Denk hierbij onder andere aan de projecten Waterfront (fase 3) en Nieuw Weiburg. Aan de hand van deze visie moet als vervolg daarop ook een actualisatie van onze nota parkeernormen plaatsvinden. Enerzijds voor de juridische verankering en anderzijds om 'willekeur' te voorkomen. In relatie tot de parkeervisie maar ook voor de benodigde juridische verankering is het ten slotte noodzakelijk om de gemeentelijke parkeerverordening uit 1998 te herzien. Er is nu onvoldoende juridische grondslag op basis waarvan bijvoorbeeld vergunning uitgifte plaatsvindt (spelregels) en/of betaald parkeren wordt ingevoerd. Het budget is benodigd om voor de drie onderdelen een adviesbureau in te schakelen.
- Parkeervisie € 40.000
 - Parkeernormen € 40.000
 - Verordeningen € 20.000

3.3 Programma 3 Economie

Nieuw beleid

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
1	3.4 Economische promotie	Overig	Internationale Hanzedagen 2031	1.000.000			

Toelichting:

1. Instellen van een bestemmingsreserve ad € 1.000.000 t.b.v. organisatie internationale Hanzedagen 2031.

3.4 Programma 4 Onderwijs

Nieuw beleid

Nr	Taakveld	Categorie	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
1	4.2 Onderwijshuisvesting	Bestuurlijk	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	48.500			

Toelichting:

1. Het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2022 – 2026. Proces is gestart in 2020. De eenmalige kosten bedragen € 48.500.

3.5 Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Nieuw beleid

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
1	5.1 Sportbeleid-activering	Bestuurlijk	GA!	110.000	200.000	200.000	200.000
2	5.3 Cultuurpresentie, -productie en –participatie	Overig	Cultureel en Erfgoed pact	15.000	15.000	15.000	15.000
3	5.5 Cultureel erfgoed	Overig	Onderhoud ledverlichting markering loop stadsmuur Havendam	2.750	2.750	2.750	2.750
4	5.5 Cultureel erfgoed	Overig	Extra bijdrage archeologiekelder Strandboulevard	20.000			

Toelichting:

1. Voortzetten van de inzet van sport- en beweegcoaches in de stichting GA! Er is de afgelopen jaren een professionaliseringsslag gemaakt met de stichting GA! Harderwijk, waardoor er meer samenhang en verbinding is ontstaan. Hierdoor kan GA! sneller en beter inspringen op de maatschappelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Daarnaast is er ruimte voor meer samenwerking met partners en samenwerkingscoaches. Jaarlijks een bedrag oplopend van € 110.000 in 2022 tot € 200.000 voor de volgende jaren.
2. Binnen de samenwerking met de provincie is de intentie om een vervolg te geven aan de regioverkenning en het Cultuur- en Erfgoedpact 2018 - 2020. Naar verwachting zal de financiering van het nieuwe Cultuur- en Erfgoed Pact 2022 - 2025 bestaan uit een deel subsidie van de provincie en een deel cofinanciering vanuit de 9 betrokken gemeenten van de Noord West Veluwe. Hiervoor vraagt het college een incidenteel bedrag aan. De hoogte van het voor de cofinanciering benodigde bedrag is afhankelijk van de voorwaarden die de provincie aan de regeling Cultuur- en Erfgoedpacten verbindt. Deze zijn momenteel nog niet bekend. De bijdragen van de gemeenten in het huidige pact is €15.000,- Dit geeft een voorzichtige indicatie voor het bedrag wat college zal aanvragen.
3. Het uitvoeren van een jaarlijks inspectie en onderhoud van de Ledverlichting op de Havendam voor jaarlijks een bedrag van € 2.750.
4. Er is met betrokkenen een overeenkomst gesloten voor een bijdrage van 99.999,- in de kosten voor archeologisch onderzoek aan de strandboulevard oost 16 en voor de bouw van een openbaar toegankelijke kelder waar de archeologische vondsten zijn te bezichtigen. Door de sterk stijgende bouwkosten wordt de kelder duurder dan waar in de overeenkomst rekening mee is gehouden. Deze aanmelding voorziet in een aanvullende bijdrage voor de bouwkosten van kelder van maximaal € 20.000,-

3.6 Programma 6 Sociaal domein

Nieuw beleid

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
1	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Bestuurlijk	Regenbooggemeente	47.000	47.000	47.000	47.000

Toelichting:

1. Een structureel budget van € 47.000 opnemen in de kadernota om Harderwijk als regenbooggemeente op de kaart te zetten. Het budget zal worden gebruikt voor de uitvoering van de vastgestelde beleidsnotitie en uitvoeringsplan Regenbooggemeente 2020 - 2023 en bijbehorende uitvoeringsagenda 2021- 2023.

3.7 Programma 7 Duurzaamheid en milieu

Nieuw beleid

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
1	7.2 Riolering	Overig	Water en Klimaatadaptatie werkregio NW-Veluwe	66.000	81.000	81.000	81.000
2	7.4 Milieubeheer	Bestuurlijk	Regionaal energieloket	0	0	0	0
3	7.4 Milieubeheer	Overig	Duurzaamheid IHP	40.000			

Toelichting:

1. Voorzetten van regionale samenwerking op het gebied van water en klimaatadaptatie. De uitgaven werden tot en met 2021 mede gedekt vanuit restant budget RNV/SNV. Een van de regionale projecten betreft het voortzetten stimuleringsregeling klimaat adaptieve maatregelen privaat terrein alsmede de daarmee samenhangende communicatie en begeleiding vanuit Loket Veluwe Duurzaam. Dit heeft beide een relatie met de pijler "klimaatadaptatie" in de vastgestelde duurzaamheidsvisie. De kosten ad € 50.000 per jaar worden voor € 20.000 gedekt door een bijdrage van derden ad € 20.000 per jaar. Het restant ad € 30.000 komt jaarlijks ten laste van de reserve duurzaamheid.
2. Met behulp van het regionale energieloket Veluwe Duurzaam worden inwoners en ondernemers voorgelicht over duurzaamheidsmaatregelen en energiebesparing op gebouwniveau. Dit draagt bij aan de doelstellingen van de duurzaamheidvisie, voornamelijk de pijler energietransitie. Om te zorgen dat het energieloket onafhankelijk hulp en advies kan bieden, dragen alle 7 regiogemeenten van de Noord-Veluwe bij aan het energieloket. Via deze kadernota wordt de dekking aangevraagd voor de jaren 2022 t/m 2024. De kosten worden naar ratio van inwoner verdeeld. Het aandeel voor de gemeente Harderwijk bedraagt dan €55.000,-. Door de subsidie van de provincie Gelderland van €25.000,-, is er nog een jaarlijkse eigen bijdrage van de gemeente Harderwijk nodig is van € 30.000,-. (€55.000 - €25.000 = €30.000,-)
3. Binnen het door het college vastgestelde projectplan Integraal Huisvestingsplan Onderwijs staat voor 2022 het opstellen van de business cases voor elk van de scholen op basis van de dan uitgevoerde quickscans / gebouwinventarisaties op het programma. Dit is nodig om de vastgestelde routekaart duurzaamheid onderwijs te kunnen volgen. Voor het (laten) opstellen van deze business cases en vertalen naar onderhoudsplannen per schoolgebouw is een eenmalig budget nodig van € 40.000.

3.8 Programma 8 Ruimte en wonen

Geen aanmeldingen nieuw beleid

4. Overige aandachtspunten en ontwikkelingen

Algemeen

Dit hoofdstuk gaat in op een aantal relevante ontwikkelingen die niet specifiek in andere hoofdstukken aan de orde zijn gesteld en nog niet op geld zijn te waarderen, maar wel van mogelijke invloed zijn op het samenstellen van de nieuwe begroting voor 2022 en de jaren daarna.

Per programma zijn de volgende ontwikkelingen geïnterpreteerd.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Gevolgen corona crisis

De verwachting is dat vanaf 2022 er geen extra maatregelen meer nodig zijn als gevolg van COVID-19. In de jaren 2020 en 2021 zijn door het bestuur de nodige maatregelen getroffen om de gevolgen van deze crisis zoveel als mogelijk te beperken. In hoeverre de crisis nog invloed heeft op de ontwikkelingen binnen het sociaal domein, en dan met name rondom participatie, is op dit moment niet aan te geven.

Herijking verdeelstelsel Gemeentefonds

De invoering van de nieuwe verdeelsystematiek van het Gemeentefonds is wederom uitgesteld en ditmaal naar 1 januari 2023. De eerste berichten hierover lijken positief uit te pakken voor de gemeente Harderwijk. Besluitvorming hierover wordt overgelaten aan het volgende te vormen kabinet. Op dit moment is dus nog geen zekerheid te geven al gaan we bij onze ombuigingsoperatie al wel uit van een positieve bijdrage ad € 700.000 in 2023 oplopend naar structureel € 1.450.000.

Extra rijksmiddelen jeugdzorg

Er heeft overleg plaatsgevonden tussen VNG en huidig kabinet over de uitspraak van de arbitrage-commissie inzake extra compensaties jeugdzorg. Uitkomst is dat het huidig kabinet in de komende Miljoenennota 2022 € 1,3 miljard extra beschikbaar gaat stellen boven op de € 300 miljoen die eerder al beschikbaar is gesteld. Verwerking hiervan vindt plaats in de septembercirculaire 2021. Over 2023 en volgende jaren is nog geen uitspraak gedaan, dat is aan het nieuwe kabinet. Uitgangspunt in de onderhandelingen is ca € 1,5 miljard extra middelen. Gemeenten en Rijk moeten ook een ontwikkelagenda opstellen voor de jaren 2022-2028.

In de benodigde weerstandscapaciteit bij de jaarrekening 2020 is een risico voor het sociaal domein opgenomen van € 1,7 miljoen. Bij de actualisatie van de risico's begin 2021 wordt dit opnieuw beoordeeld. Dan is er naar alle waarschijnlijkheid meer duidelijk over de structurele extra rijksmiddelen, waardoor het risico mogelijk naar beneden kan worden bijgesteld.

Programma 4 Onderwijs

Onderwijshuisvesting

IHP (integraal huisvestingsplan)

Naast de kosten voor het opstellen van een IHP (benodigde onderzoeken) wordt er op basis van een prioritering jaarlijks voorzien in vernieuwing van onderwijshuisvesting Nieuwbouw Morgen College; indien besloten wordt tot nieuwbouw zullen de financiële gevolgen vanaf 2022 structureel substantieel hoger van aard zijn. De extra lasten zijn op dit moment nog niet inzichtelijk. Vanuit het Rijk wordt onderzocht of de vergoeding van het Rijk hiervoor in de toekomst niet moet worden verhoogd.

Routekaart duurzaamheid (in combinatie met Ruimte)

Onderwijshuisvesting heeft geen budget voor verduurzaming, maar wel een opgave op basis van de Routekaart Duurzaamheid. Deze wordt verwerkt in het IHP (punt 1).

Evaluatie doordecentralisatie

De evaluatie wordt in de loop van 2021 afgerond. Verwacht wordt een beperkte oppervlaktecorrectie bij het MorgenCollege en een beperkte verhoging voor de overige ddc-besturen, als gevolg van het uitgangspunt 'wat er in komt gaat er uit'

Brede school

Mogelijk uitbreiding brede school naar andere wijken.

Programma 6 Sociaal domein

Verdrag Handicap Nederland

Met de ratificatie van het Verdrag Handicap Nederland heeft de Nederlandse overheid de taak om bij te dragen aan een inclusieve samenleving. De gemeenteraad heeft zich hier in haar Strategische raadsagenda nadrukkelijk aan verbonden. In 2021/22 wordt gewerkt aan een startnotitie en een lokale inclusieagenda. Dan wordt duidelijk of en welke (eenmalige dan wel structurele) middelen hiervoor nodig zijn.

Preventie

Preventie wordt steeds belangrijker, in de vorm van het mensgericht werken. Dit zien we terug in het concept Positieve Gezondheid, geluksgericht werken e.d. Deze ontwikkelingen besparen op termijn zorgkosten, is het uitgangspunt. Dit speelt bij jeugdigen nog sterker. Daarnaast willen we inwoners hier de komende jaren nadrukkelijk een rol in geven en (financiële) ruimte creëren voor hun initiatieven.

Woningmarkt

De gespannen situatie op de woningmarkt raakt kwetsbare groepen extra. Voor de komende jaren zal dit vraagstuk steeds groter worden (o.a. door het Langer thuis-programma vanuit het Rijk).

Dit vraagt om alternatieve en flexibele oplossingen. Dit zal investeringen met zich mee brengen.

Programma 7 Duurzaamheid en milieu

Milieubeheer, Transitie opgaven

Voor de komende jaren wordt er een verhoogde druk verwacht om op het gebied van duurzaamheid door te gaan en te versnellen. De Europese en landelijke doelen en daarvan afgeleid ook de doelen die Harderwijk nastreeft zullen daarbij worden aangescherpt. Dit gaat betekenen dat we samen een veel grotere inspanning moeten leveren om de duurzaamheidsdoelen te halen.

We verwachten daarnaast dat de transitie opgaven meer dan nu het geval is in alle taakvelden een plek zullen krijgen. Dat vraagt een verhoogde inzet van middelen en van mensen die dit kunnen begeleiden.

Dus de huidige doelen vragen om een verhoogde inzet van mensen en middelen (bijvoorbeeld de kosten van de warmtetransitie) en er komen meer doelen (circulair, klimaatadaptief en natuurinclusief) op verschillende taakvelden bij.

5. Bijlagen

5.1 Overzicht juridische (wettelijke) verplichtingen

Geen nieuw beleid

5.2 Overzicht bestuurlijke verplichtingen / afspraken

Incidenteel

Progr.	Taakveld	Omschrijving	Onderwerp	Portefuillehouder	Domein	2022	2023	2024	2025
2	2.1	Verkeer en vervoer	Regionaal Mobiliteitsfonds	JJON	DRMT	100.000			
			Uitvoering verkeersveiligheidsplan	JJON	DRMT	175.000	175.000	175.000	175.000
			Onderzoek afwaarderen centrumroute	JJON	DRMT	44.000			
		Verveer en vervoer	Actualiseren GVP	JJON	DRMT	35.000			
4	4.2	Onderwijshuisvesting	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	MCOM	DSL	48.500			
7	7.4	Milieubeheer	Regionaal energieloket	BBIJ	DRMT	55.000	55.000	55.000	
			Regionaal energieloket bijdrage derden	BBIJ	DRMT	-25.000	-25.000	-25.000	
			Bijdrage dekkingreserve duurzaamheid	BBIJ	DRMT	-30.000	-30.000	-30.000	
Eindtotaal						402.500	175.000	175.000	175.000

Structureel

Progr.	Taakveld	Omschrijving	Onderwerp	Portefeuillehouder	Domein	2022	2023	2024	2025
0	0.4	Overhead	Uitbreiding formatie onderzoeker MIZ	GNOO	DSL	47.500	47.500	47.500	47.500
			E-depot streekarchivariaat	JJON	DBO	10.000	10.000	10.000	10.000
5	5.1	Sportbeleid en activering	GA!	MCOM	DSL	110.000	200.000	200.000	200.000
6	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Regenbooggemeente	GNOO	DSL	47.000	47.000	47.000	47.000
Eindtotaal						214.500	304.500	304.500	304.500

5.3 Overzicht overige gehonoreerde voorstellen

Incidenteel

Progr.	Taakveld	Omschrijving	Onderwerp	Portefeuillehouder	Domein	2022	2023	2024	2025
0	0.4	Overhead	Doorontw-innovatie DIV, digitalisering Soc.Domein	JJON	MIZ	71.900	23.600		
2	2.2	Parkeren	Opstellen parkeervisie, herzien parkeernormen en -verordening	JJON	DRMT	100.000			
3	3.4	Economische promotie	Internationale Hanzedagen 2031	BBIJ	DRMT	1.000.000			
5	5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Cultureel en Erfgoed pact	GNOO	DSL	15.000	15.000	15.000	15.000
	5.5	Cultureel erfgoed	Extra bijdrage archeologiekelder Strandboulevard Oost 16	JJON	DRMT	20.000			
7	7.4	Milieubeheer	Duurzaamheid IHP	BBIJ	DRMT	40.000			
Eindtotaal						1.246.900	38.600	15.000	15.000

Structureel

Progr.	Taakveld	Omschrijving	Onderwerp	Portefeuillehouder	Domein	2022	2023	2024	2025
0	0.4	Overhead	Ongedekte personeelskosten Ruimte	JJON	DRMT		665.000	665.000	665.000
0	0.4	Overhead	Kostenverdeling samenwerking EHZ	JJON	DBO	245.000	368.000	490.000	613.000
2	2.1	Verkeer en vervoer	Vervangen verkeersregelinstallaties	JJON	DRMT	13.333	13.333	13.333	13.333
5	5.5	Cultureel erfgoed	Onderhoud ledverlichting markering loop stadsmuur Havendam	JJON	DRMT	2.750	2.750	2.750	2.750
7	7.2	Riolering	Water en Klimaatadaptatie werkregio NW-Veluwe, bijdrage derden	BBIJ	DRMT	86.000	101.000	101.000	101.000
			Water en Klimaatadaptatie werkregio NW-Veluwe	BBIJ	DRMT	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Eindtotaal						327.083	1.130.083	1.252.083	1.375.083